

BIBLIOGRAPHY

ENGLISH

01. Abhyankar K. V. & Shukla J.M. :
A Dictionary of Sanskrit Grammar,
Gen. Edi. : Kantawala. S.G.,
Pub. Oriental Institute, Baroda. 1986.
02. Apte Vaman Shivaram :
The Student's Sanskrit - English Dictionary,
Pub. Nag Publishers, Delhi, 1997.
03. Ballantyne James R.:
Laghukaumudī of Varadarāja (A Sanskrit Grammar),
Pub. Motilal Banarsidass, Delhi, 2001.
04. Belvalkar S.K. :
Systems of Sanskrit Grammar,
Pub. Self, (with the permission of the University of
Bombay), Poona, 1915.
05. The *Bhāgavata Purāṇa* (Part-II) (Translated & An-
notated) :
Tagare Ganesh Vasudeo,
Pub. Motilal Banarasidass, Delhi, 1979-1986.
06. Burrow T. :
The Sanskrit Language
Pub. Faber and Faber, Landon, 1951.
07. Contribution of Gujarat to Sanskrit Literature
(Dr. M.I. Prajapati Felicitation Volume),
Edit. Dr. Gautam Patel & M.K. Prajapati,
Pub. Dr. M.I. Prajapati Sastipurti Sanmana Samiti,
Patana, 1998.
08. Gajendra Gadkar A.B.:
Kāvyaaprakāśa (I-III & X),
Pub. G.R. Bhatkar, Mumbai, 1959.

09. Horizons of Indic Studies,
MMD Shashidhar Sharma Felicitation Series-5,
Pub. Shri Sahitya Sudha Sadanam, Chandigarh.
10. Dr. Jani A.N. :
A Critical Study of Sriharsa's *Naiṣadhiyacaritam*,
(M.S.University of Baroda Research series - 2),
Pub. Oriental Institute, Baroda, 1957.
11. K.A. Subramania Iyer:
The *Vākyapadīya* of Bhartṛhari with the *Vṛtti*,
Pub. Deccan College, Postgraduate & Research Institute, Poona, 1965.
12. Kane P.V. (Mahāmahopādhyāya) :
The History of Sanskrit Poetics,
Pub. Pandurang Vaman Kane, Mumbai, 1951.
13. Keith A. B. :
The Development and History of Sanskrit Literature,
Pub. Sanjay Prakashan, Delhi, 2002.
14. Pathak Kishorchandra Bhanushanker :
Aṣṭādhyāyī of Pāṇini A Topic - wise Analytical Study
(the thesis guided by late Prof. Dr. A.N. Jani for the
Ph.D. degree of MSU, Baroda September 1981). (The
copy of thesis was received by courtesy of the Dept.
of Samkrit, Pali & Prakrit, Faculty of Arts, MSU,
Baroda).
15. Prājñajyoti (Prof. Dr. Gopika Mohan Bhattacharya
Commemoration Volume),
Ed. Prof. Dr. Debabrata Sen Sharma & Dr.
Manabendu Banerjee,
Pub. Nirmal Book Agency, Kurukshetra, 1991.
16. Saini R.S. :
Post - Pāṇinian Systems of Sanskrit Grammar,
Pub. Parimal Publication, Delhi, 1999.

17. Sarup Lakshman:
The *Nighaṇṭu* & The *Niruktam* (The oldest indian treatise on Etymology Philology & Semantics),
Pub. Motilal Banarsidass, Delhi, 1962.
18. *Sarva Siddhānta Saṅgraha*,
Ed. Rangacharya M.,
Pub. Ajay Book Service, Delhi, 1908.
19. Vasu Srisa Chandra:
The *Aṣṭādhyāyī* of Pāṇini (Vol. I & II),
(Ed. & Translated into English),
Pub. Motilal Banarsidass, Delhi, 1962.
20. Vasu Srisa Chandra:
Siddhānta Kaumudī of Bhaṭṭoji Dīkṣita (Vol. I & II),
Pub. Motilal Banarsidass, Delhi, 1962.
21. Whitney W.D. :
History of Sanskrit Grammar
Pub. Sanjay Prakashan, Delhi, 2002.
22. Wilson H.H.:
Essays, Analytical, Critical and Philological on subjects connected with Sanskrit literature
Ed. Dr. R. Rost,
Pub. Tubner & Co., London, 1864.
23. Williams Sir Monier Monier :
A Sanskrit English Dictionary,
Pub. Oxford University Press, A Men House,
London, 1899.

संस्कृत

२४. अनुभूतिस्वरूपाचार्यकृतम् :
सारस्वत व्याकरणम् ।
गोरे इत्युपनामकेन नारायणात्मजविठ्ठल शर्मणा संशोधितम् । इयं च भगीरथात्मजेन
हरिप्रसादशर्मणा ।
प्र. निर्णयसागर प्रेस । मुम्बई । वि.सं. १९४२ (१८८६) ॥

२५. अनुभूतिस्वरूपाचार्यप्रणीतः (श्री चन्द्रकीर्तिसूरिप्रणीतचन्द्रकीर्तिनाम्न्या सुबोधिकया व्याख्यया । श्री वासुदेवभट्टविरचितप्रसादाख्यटीकया च समन्वितम्) । (भाग-१-२)
सं. यास्क शास्त्री नवलकिशोर ।
प्र. चौखम्बा संस्कृत संस्थान । वाराणसी । १९८५ ॥
२६. जिनेन्दु अथवा जिनरत्न विरचिता :
सिद्धान्तरत्निका ।
सं. मुनिजयन्तविजय ।
प्र. श्री यशोविजय जैनग्रन्थमाला । भावनगर । — ॥
२७. द्विवेदी जानकीप्रसाद :
कातन्त्रव्याकरणविमर्शः ।
प्र. सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्व विद्यालयः । वाराणसी । १९७५ ॥
२८. नारदीय महापुराणम् ।
सं. प्रो.डॉ. चारुदेवशास्त्री ।
प्र. नाग पब्लिसर्स । दिल्ली । १९८४ ॥
२९. पाणिनीयव्याकरण महाभाष्यम् (भगवता पतञ्जलिना विरचितम् । प्रदीपोद्योत-
समेतम्) । (चतुर्पञ्चमाध्याय पर्यन्तम्) ।
सं. भार्गव भीकाजी जोशी शास्त्री,
प्र. निर्णयसागर मुद्रणालयः । मुम्बई । १९४२ ॥
३०. पाण्डे रामाज्ञा :
व्याकरणदर्शनभूमिका ।
प्र. सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय । वाराणसी । १९८२ ॥
३१. भट्टोजिदीक्षितविरचिता वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी पाणिनीयव्याकरणसूत्रवृत्तिः ।
प्र. चौखम्बा ओरीएन्टल । वाराणसी । १९७५ ॥
३२. श्री मन्नालाल अभिमन्यु :
श्रीमदमरसिंहप्रणीतः अमरकोषः (भाषादीपिका)।
प्र. चौखम्बा विद्याभवन । वाराणसी । १९९५ ॥
३३. रामचन्द्राचार्य विरचिता प्रक्रियाकौमुदी (भाग १-३) ।
सं. पं. श्री मुरलीधर मिश्र ।
प्र. संपूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय । वाराणसी । २००० ॥
३४. रामाश्रम विरचिता सिद्धान्तचन्द्रिका ।
सं. शर्मा रघुवंश ।
प्र. श्री वेङ्कटेश्वर प्रेस । मुम्बई । वि.सं. १९८१ ॥

३५. लघुसारस्वतव्याकरणम् ।
सं. मिश्र गणेशदत्त (बिहार-संस्कृत परीक्षानिर्धारितग्रन्थाङ्गभूतम्)
प्र. चौखम्बा विद्याभवन । वाराणसी । वि.सं. २०१९ ॥
३६. लघुसिद्धान्तकौमुदी
वरदराज (‘शिव’ - संस्कृतहिन्दीव्याख्यासहित),
सं. पं. गोमती प्रसाद मिश्र ।
प्र. चौखम्बा सुरभारति प्रकाशन । वाराणसी । २००२ ॥
३७. लघुसिद्धान्तचन्द्रिका ।
(बिहार-संस्कृत परीक्षानिर्धारित ग्रन्थाङ्गभूतम्) ।
प्र. चौखम्बा विद्याभवन । वाराणसी । १९९६ ॥
३८. वरदराज प्रणीता :
लघुसिद्धान्तकौमुदी ।
सं.पं. नारायणदत्त त्रिपाठी ।
प्र. गीता प्रेस । गोरखपुर । वि.सं. २०२० । १९५१-५३ ॥
३९. विद्वद्वर वामनजयादित्य विरचिता काशिका ।
(काशी - संस्कृत - ग्रंथमाला - ३७)
सं.पं. शोभितमिश्र ।
प्र. चौखम्बा संस्कृत पुस्तकालय । बनारस । १९५२ ॥
४०. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी ।
सं. नेने पंडित गोपाल शास्त्री ।
प्र. चौखम्बा अमरभारति प्रकाशन । वाराणसी । १९८६ ॥
४१. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी ।
सं. शिवदत्त बदरीलाल ।
प्र. वेङ्कटेश्वर प्रेस । मुंबई । वि.सं. १९७१ ॥
४२. व्याकरणमहाभाष्यम् पतञ्जलि विरचितं (अष्टमोऽध्यायः) ।
सं. वेदव्रत स्नातकः सिद्धान्त शिरोमणि ।
प्र. हरियाणा साहित्य संस्थानम् । रोहतक । १९६४ ॥
४३. व्याकरणमहाभाष्यम् (तृतीयाध्याय पर्यन्तम्) भगवता पतञ्जलिना प्रणीतम्
(प्रदीपोद्योत समेतम्) ।
सं. पं. देवीदत्त पराजुली ।
प्र. चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस । वाराणसी । १९०८ ॥
४४. शुक्ल कालिकाप्रसाद :
वैयाकरणामन्येषां च मतेन शब्दस्वरूपतच्छक्तिविचारः ।
प्र. सम्पूर्णानन्द - संस्कृत विश्वविद्यालय । वाराणसी । १९७९ ॥

४५. सुभाषितरत्नभाण्डगारम् सूक्तिसंग्रहः
 सं. परबोपाह्वपाण्डुरङ्गात्मजकाशिनाथशर्मा।
 पणशीकरोपाह्वविद्वद्वरलक्ष्मणशर्मणतनुजनुष्ठा वासुदेवशर्मणा । (परिष्कृत्य
 संशोधितम्)।
 प्र. ईस्टर्न बुक लिंकर्स। दिल्ली। २००३ ॥
४६. श्रीहर्षप्रणीत नैषधमहाकाव्य सटीक।
 (चाण्डूपण्डित कृत नैषधदीपिका टीका सहित) (१-११ सर्ग)।
 सं. डॉ. जयदेव जानी।
 प्र. राजस्थान प्राच्यविद्या प्रतिष्ठान। जोधपुर। १९९७ ॥

हिन्दी

४७. ठक्कुर गिरीशकुमार :
 श्री मद्वरदराजाचार्यविरचिता लघुसिद्धान्तकौमुदी,
 प्र. कृष्णदास अकादमी, वाराणसी, १९८९।
४८. त्रिपाठी भागीरथप्रसाद वागीश शास्त्री :
 भारतमें संस्कृत की अनिवार्यता क्यों?,
 प्र. चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी, १९७७।
४९. पण्ड्या चिमनलाल जगजीवन :
 संस्कृत व्याकरणशास्त्रका लघु इतिहास (भाग-१)
 प्र. : देवशङ्कर पी. दीक्षित, भाविन एज्युकेशन ट्रस्ट, अमदावाद, १९८२।
५०. पाण्डेय कमलाप्रसाद :
 पाणिनीय और सारस्वतीय पारिभाषिक संज्ञाओं का तुलनात्मक अध्ययन,
 प्र. भारतीय विद्या प्रकाशन, दिल्ली, १९९९।
५१. मिश्र रमाकान्त :
 व्याकरण शास्त्रका संक्षिप्त इतिहास,
 प्र. चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी, १९८५।
५२. मीमांसक युधिष्ठिर :
 संस्कृत व्याकरणशास्त्र का इतिहास (भाग १-३),
 प्र. पं. श्री भगवदत्तजी, वैदिकसाधन आगम देहरादून, दिल्ली, वि.सं. २००७।
५३. शास्त्री सिद्धेश्वर चित्राव :
 प्राचीन चरित्रकोश,
 प्र. भारतीय चरित्रकोश मण्डल, पूना, १९६४।

ગુજરાતી

૫૪. આર્ય કલ્યાણ ગૌતમ સ્મૃતિ ગ્રન્થ
સં. શ્રી કલાપ્રભસાગરજી મ.સા.,
પ્ર. પૂ. દાદા શ્રી કલ્યાણસાગરસુરી ગ્રન્થ પ્રકાશન કેન્દ્ર, મુમ્બઈ,
૧૯૮૨.
૫૫. ચોક્કસી કમલેશકુમાર છ. :
પાણિનીય વ્યાકરણ પરમ્પરામાં કારક-મીમાંસા,
પ્ર. ગુજરાત યુનિવર્સિટી દ્વારા યુ.જી.સી. ની આર્થિક સહાય હેઠળ
પ્રકાશિત, અમદાવાદ, ૨૦૦૧.
૫૬. જાની જયદેવ અરુણોદય :
મહોપાધ્યાય વિનયસાગર વિરચિત - ભોજવ્યાકરણ,
સં. કલાપ્રભસાગરજી મ.સા.,
પ્ર. આર્ય જય કલ્યાણ કેન્દ્ર, મુંબઈ, ૧૯૮૫.
૫૭. જાની જયદેવ અરુણોદય :
પાણિનીય વ્યાકરણ અને સારસ્વત વ્યાકરણનાં સ્વર સન્ધિ વિષયક
સૂત્રો નો તુલનાત્મક અધ્યયન (શોધ લેખ), સ્વાધ્યાય (પુસ્તક-
૨૪, અંક ૩-૪)
પ્ર. પ્રાચ્ય વિદ્યામંદિર, મ.સ. વિશ્વવિદ્યાલય, વડોદરા, ૧૯૮૭.
૫૮. ભટ્ટ જયંતીલાલ હીરજીભાઈ :
અષ્ટાધ્યાયી (ભાગ ૧-૨),
સં. પાઠક કિશોરચંદ્ર ભા.
પ્ર. શ્રી ગોપાલ કૃષ્ણ ટ્રસ્ટ, જૂનાગઢ, ૧૯૯૯.
૫૯. ભટ્ટ વસન્તકુમાર મ. :
પુરુષોત્તમદેવની લઘુપરિભાષા વૃત્તિ-વિવેચનાત્મક અધ્યયન (અર્થાત્
પાણિનીય-સંસ્કૃત-વ્યાકરણ શાસ્ત્રમાં પ્રાપ્ત થતી પરિભાષાઓ
(metarules) નું વિવેચનાત્મક અધ્યયન)
પ્ર. ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, ૧૯૮૭.
૬૦. ભાવે શ્રીકૃષ્ણ સખારામ, અનુવાદક જાની અરુણોદય ન. :
પાણિનીય વ્યાકરણ : એક અભ્યાસ (શોધ લેખ),
સ્વાધ્યાય (પુસ્તક-૧૬, અંક-૨),
પ્ર. પ્રાચ્ય વિદ્યામંદિર, મ.સ. વિશ્વવિદ્યાલય, વડોદરા, ૧૯૭૯.

૬૧. મહેતા રશ્મિકાંત:

વિવિધા (અભ્યાસ લેખોનો સંગ્રહ)

પ્ર. સંસ્કૃત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર, ૨૦૦૪.

૬૨. શાહ શિવલાલ નેમચંદ પંડિત :

સિદ્ધહેમ - સારાંશ - સંસ્કૃત - વ્યાકરણમ્, સાનુવાદ - વિવરણમ્
[અષ્ટાધ્યાયી] [વિષયવાર - પ્રકરણ - ક્રમ:] ગુજરાતીમાં સંસ્કૃતભાષાનું
વ્યાકરણ,

પ્ર. શ્રી હેમચન્દ્ર જૈન જ્ઞાન મંદિર અને શ્રી જે.ઝ. સંસ્કૃતપાઠશાળા,
પાટણ, ૧૯૮૭.

૬૩. શુક્લા જયદેવભાઈ મો. :

પાણિનીય વ્યાકરણ પરંપરાનો ઇતિહાસ,

પ્ર. યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ,
૧૯૭૫.

૬૪. શુક્લા જયદેવભાઈ મો. :

વાક્યપદીય,

પ્ર. લા.દ. વિદ્યાભવન, અમદાવાદ, ૧૯૮૪.

મરાઠી

૬૫. શાસ્ત્રી સિદ્ધેશ્વર ચિત્રાવ :

મધ્યયુગીન ચરિત્રકોશ,

પ્ર. ભારત વર્ષીય ચરિત્રકોશ મણ્ડલ, પૂના, ૧૯૩૭।

